

پرفسور عدل عمل جراحی مهمی بر روی قلب انجام داد که در آن روز با موفقیت انجام شد
 مردی که چند روز پیش بر اثر مرض قلبی قادر بر حرکت نبود
 اکنون نشانه ای از مرض ندارد نیست
 چگونگی این عمل جراحی بی سابقه و مشخصات بیمار

اطلاعات

بیمار پس از عمل جراحی در تخت خواب
 بیمارستان استراحت میکند

پرفسور عدل
 امروز اطلاع یافتیم که آقای پرفسور
 عدل عمل جراحی مهم و بی سابقه
 در روی قلب نموده اند و مرضی که
 او عمل شده بکلی بهبود یافته است.

نخستین عمل جراحی قلب در ایران در ۵ آذر سال ۱۳۳۲ توسط دکتر یحیی عدل با موفقیت انجام شد.

برای اولین بار در ایران روی قلب جراحی شد

در ۵ آذر سال ۱۳۳۲ شمسی، دکتر یحیی عدل (۱۲۸۷ تبریز - ۱۳۸۱ تهران)، استاد کرسی جراحی دانشکده پزشکی تهران و رییس بخش جراحی بیمارستان سینا (اولین بیمارستان معاصر در ایران)، نخستین عمل جراحی قلب در ایران را با موفقیت انجام داد.

عمل جراحی ترمیم دریچه میترا ل قلب به روش بسته، در یک بیمار ۴۰ ساله مبتلا به بیماری تنگی شدید دریچه میترا ل انجام شد.

برای اولین بار در ایران روی قلب جراحی شد
پرفسور عدل عمل جراحی مهمی بر روی قلب انجام داد که در خاورمیانه بی سابقه است
مردی که چند روز پیش بر اثر مرض قلبی قادر بر حرکت نبود
اکنون نشانه ای از مرض در او نیست
چگونگی این عمل جراحی بی سابقه و مشخصات بیمار

پروفسور عدل
امروز اطلاع یافتیم که آقای پرفسور
ی عدل عمل جراحی مهم و بی سابقه
درونی قلب نموده اند و مریضی که
از عمل فته بکلی بهبود یافته است.
ی اطلاع از چگونگی این عمل جراحی
سابقه با افغان هکاس روزنامه به
ملاقات کرده در اینباره توضیحات بیشتری از ایشان کسب نمود. در بیمارستان
بقیه در صفحه نهم

بیمار پس از عمل جراحی در تخت خواب
بیمارستان استراحت میکند

تشریح مقطع قلب و محل انجام
عمل جراحی

اطلاعات
- DAVTAB -

روزنامه اطلاعات - ۵ آذر سال ۱۳۳۲ شمسی

دکتر یحیی عدل، مشهور به پروفیسور عدل، اسطوره جراحی ایران
و بنیان‌گذار جراحی نوین در ایران است.

وی در سال ۱۲۸۷ شمسی در شهر تبریز به دنیا آمد. پس از گذراندن تحصیلات ابتدایی، جهت ادامه تحصیل به پاریس می‌رود. پس از دریافت مدرک پزشکی و گذراندن دوره جراحی و سال‌ها کار در بخش‌های جراحی عمومی، جراحی کودکان و جراحی زنان، و کار با اساتید به نام و مشهور پزشکی آن زمان، در سال ۱۹۳۹ میلادی موفق می‌شود در امتحان دانشیاری فرانسه قبول شود و به درجه پروفیسوری نایل می‌آید. در آن زمان افراد با تابعیت خارجی امکان شرکت در این آزمون را نداشتند ولی به علت هوش و استعداد زیاد دکتر عدل، به وی اجازه شرکت در این امتحان را می‌دهند. علی‌رغم تمایل و اصرار زیاد اساتیدش برای ماندن در فرانسه، در سال ۱۳۱۹ شمسی به ایران باز می‌گردد.

پس از بازگشت به ایران، به عنوان رئیس کرسی جراحی دانشکده پزشکی تهران و رئیس بخش جراحی بیمارستان سینا (اولین بیمارستان معاصر ایران) برگزیده می‌شود. بدین ترتیب از سال‌های آغازین دهه ۱۳۲۰ شمسی، دوران نوین جراحی در ایران با دکتر عدل آغاز می‌شود.

دکتر یحیی عدل، مشهور به پروفیسور عدل

پایه‌گذاری بخش جراحی اورژانس و تروما، انتقال خون، دوره آسیستانی (رزیدنتی) برای آموزش و تربیت جراحان جدید، تهیه سرم تزریقی ایمن و غیر تب‌زا برای بیماران، روش‌های نوین بیهوشی و راه‌اندازی بخش جراحی بیمارستان‌های دیگر، تالیف کتب و مقالات و وارد کردن دانش نوین و به روز پزشکی جهان به ایران، از جمله اقدامات دکتر عدل است.

پروفیسور عدل را می‌توان قهرمان اولین‌ها خواند زیرا وی برای اولین بار بسیاری از جراحی‌های مهم دستگاه گوارش، اعصاب، ارتوپدی و ترمیمی و ... را در ایران با موفقیت انجام داد.

در سال ۱۳۵۸ شمسی بازنشسته شد ولی تا آخرین لحظه عمر دست از تلاش و آموزش برنداشت.

در ۱۴ بهمن سال ۱۳۸۱ شمسی و در سن ۹۴ سالگی و پس از ۶۰ سال کار و تلاش و تدریس، در تهران درگذشت.

از مشخصات بارز ایشان، صفات اخلاقی است. مناعت طبع، افتادگی، صمیمیت، وجدان پاک، حسن خلق، نداشتن کینه و خودخواهی از صفات بارز ایشان بود. وی به هیچ کس بدی نمی‌کرد و بدگویی درباره کسی را نمی‌پذیرفت. گذشت زیادی داشت و از نفوذ خود در جهت رفع مشکلات و گرفتاری‌های پزشکان استفاده می‌کرد. همیشه کمترین دستمزد را برای جراحی می‌گرفت و در صورت بروز هر گونه عوارض جراحی و ارتکاب اشتباه برای شاگردانش، مسئولیت مشکل پیش آمده را خود قبول می‌کرد و در جهت رفع آن می‌کوشید.

... من نمی دانم آیا این یک عشق و احساس درونی بود یا یک بیماری؟! ...

که من هر چه می دانم را باید به دیگران یاد بدهم ... "

(پروفسور عدل)

در وصف ایشان سروده اند :

رسم محبت کاشتی، نقش ز خود انگاشتی

با شعله و گرمی خود، آتش به جان افراختی

با سینه بی کینه ات، با قلب چون آیینه ات

هر کس زهر قوم و نژاد، از خویشتن پنداشتی

با همت والای خود، با عشق و عدل و کار خود

رسم و ره هر کینه را با خوش دلی برداشتی

خوش پرچمی افراشتی، خوش پرچمی افراشتی

متن خبر نخستین عمل جراحی قلب در ایران توسط دکتر یحیی عدل در روزنامه اطلاعات:

" امروز اطلاع یافتیم که آقای پروفسور عدل عمل جراحی مهم و بی سابقه‌ای بر روی قلب نموده‌اند و مریضی که توسط او عمل شده به کلی بهبود یافته است. برای اطلاع از چگونگی این عمل جراحی بی سابقه به اتفاق عکاس روزنامه به بیمارستان سینا مراجعه شد تا با پروفسور ملاقات کرده در این باره توضیحات بیشتری از ایشان کسب شود. در بیمارستان سینا همه از این عمل جراحی مطلع بودند ولی آقای پروفسور عدل در آن موقع در اطاق عمل مشغول عمل جراحی بود و آقای دکتر محمود نجم آبادی اطلاعات مورد نظر را در اختیار خبرنگار ما گذارد.

• تنگی دریچه‌ی قلب:

قلب انسانی که سلامت آن ضامن حیات افراد است ممکن است به امراض گوناگون مبتلا شود. یک نوع از این امراض تنگ شدن دریچه‌های قلب است که بر اثر آن جریان خون در قلب دچار اشکال می‌گردد. قلب چهار حفره دارد که هر دو حفره از آن (یک دهلیز و یک بطن) به طور جداگانه به وسیله سوراخی به یکدیگر مربوطند و این سوراخ‌ها به وسیله دریچه‌های دولتی و سه لتی بسته می‌شوند. ساختمان این دریچه‌های قلب طوری است که وقتی خون از دهلیز (حفره بالایی) به بطن (حفره زیرین) وارد شد دیگر نمی‌تواند به دهلیز برگردد و دریچه‌ها مانع برگشت خون خواهند شد. وقتی یکی از سوراخ‌های قلب تنگ شد در نتیجه خون به مقدار کافی از دهلیز وارد بطن نمی‌شود و ادامه این بیماری شخص را تلف می‌کند.

متن خبر نخستین عمل جراحی قلب در ایران توسط دکتر یحیی عدل در روزنامه اطلاعات:

• برای اولین مرتبه:

عمل جراحی که آقای پروفیسور عدل بر روی قلب نموده برای معالجه همین مرض بوده به این ترتیب که پس از باز کردن سینه و بیرون آوردن قلب، آن را شکافته و سوراخ طرف چپ قلب بیمار را که تنگ شده بود به اندازه کافی گشاد کرده‌اند. با توجه به اینکه کوچک‌ترین غفلت و بی احتیاطی هنگام جراحی قلب و یا عدم اطلاع کافی از این عمل ممکن است موجب از کار افتادن قلب و مرگ بیمار گردد، اهمیت چنین عمل جراحی بهتر مشخص می‌شود. گذشته از این تاکنون در ایران نظیر این عمل جراحی بر روی قلب انجام نگرفته و آقای پروفیسور عدل رئیس قسمت جراحی بیمارستان سینا و استاد دانشگاه، اولین جراح ایرانی است که در ایران به چنین عملی مبادرت کرده و موجب امیدواری مبتلایان به امراض قلبی در ایران گردیده است.

به طوری که آقای دکتر نجم‌آبادی اظهار داشت علاوه بر اینکه تاکنون چنین عمل جراحی در ایران نشده حتماً در کشورهای خاورمیانه هم این عمل سابقه ندارد و در اهمیت این قبیل عملیات جراحی همین بس که در کشورهای بزرگ دنیا نیز جراحان زبردست با نهایت دقت در این موارد عمل می‌کنند مبادا خطری برای بیمار پیش بیاید.

متن خبر نخستین عمل جراحی قلب در ایران توسط دکتر یحیی عدل در روزنامه اطلاعات:

• بیمار کیست؟

بیماری که قلب او توسط آقای پروفسور عدل جراحی شده مردی است که در حدود چهل سال دارد (زیرا خودش از سن حقیقی خود اطلاع ندارد!) وی اهل میانه است و در تهران به کار عملگی اشتغال داشته - اسمش یوسف فرزند محمد است - وقتی به اطاقی که بیمار در آنجا بستری می‌باشد وارد شدیم وی روی تخت به بالش تکیه داده و وضع عمومی او بسیار خوب و عادی بود.

در پاسخ این سؤال که از چه وقت مبتلا به مرض قلبی شده‌ای، جواب داد از دو سال پیش قلبم ناراحت بود، ولی از دو ماه قبل به کلی ناراحت شدم و نه می‌توانستم کار کنم و نه راه بروم و در گوشه‌ای افتاده بودم و روز به روز بدتر می‌شدم. وی اضافه کرد که اکنون از آن مرض سابق اثری در من نیست و کاملاً راحت هستم.

آقای دکتر نجم‌آبادی نیز اظهار داشت:

هیچ گونه احتمال خطری درباره این بیمار نمی‌رود و تا چند روز دیگر که حالش کاملاً خوب شد از بیمارستان مرخص می‌گردد. به طوری که عکس قلب بیمار قبل از انجام عمل جراحی نشان می‌داد قلب فوق‌العاده بزرگ شده و وضع خطرناکی به خود گرفته بود و اگر عمل جراحی انجام نمی‌گرفت ممکن بود چند روز دیگر بیمار زنده نماند.

متن خبر نخستین عمل جراحی قلب در ایران توسط دکتر یحیی عدل در روزنامه اطلاعات:

• معالجه کلیه مبتلایان:

آقای پروفیسور عدل نیز دربارهٔ این عمل اظهار داشت:

این عمل جراحی چون در داخل قلب انجام می‌گیرد اهمیت دارد و از طرف دیگر این قبیل مبتلایان در ایران زیاد هستند و ما امیدواریم اینگونه عملیات جراحی را در ایران تعمیم دهیم و کلیهٔ مبتلایان را معالجه کنیم زیرا وسایل مربوط به این کارها را تهیه کرده‌ایم.

آقای پروفیسور عدل اضافه کرد: اگر وسایل کار بیمارستان سینا تکمیل گردد، خواهیم توانست کارهای موثرتری انجام دهیم و انتظار داریم هرچه زودتر نواقص بیمارستان مرتفع شود.

عمل جراحی داخل قلب از دو سال پیش در اروپا و امریکا مرسوم گردیده و اولین مرتبه در انگلستان به وسیلهٔ یکی از جراحان انگلیسی به نام «بروک» انجام گرفته و بعد در سایر کشورها عمل شده است..."

(انتهای خبر روزنامه اطلاعات)

تهیه و تنظیم:

دکتر حسین شهزادی
فوق تخصص قلب کودکان
استادیار مرکز آموزشی تحقیقاتی و
درمانی قلب و عروق شهید رجایی

